

לישועתך קויתי

על שולחנו של הגאון המקובל
איש האלקים הרב שמשון חיים בן הרב נחמן מיכאל נחמני ז"ע
מחבר הספרים הקדושים זרע שמשון ותולדות שמשון

פרשת לך לך תשפ"ד | גליון מס' 417

באיסור אכילה נוסף. מה שאין כן באיסור שחיטה בשבת, שאינו אלא איסור אחד, על כל הבהמה.

(זרע שמשון פרשת לך לך, מאמר יב)

ויוצא אותן החוצה ויאמר הבט נא השמימה וספור הכוכבים אם תוכל לספור אותם ויאמר לו כה יהיה זרעך.

(בראשית טו, ט)

קשה, למה אמר ה' לאברהם בלשון שאלה, 'ספור הכוכבים אם תוכל לספור אותם'. מדוע לא אמר כמו בשאר המקומות, והיה זרעך ככוכבי השמים האלו, וכדומה.

יתכן לפרש, על פי המסופר בגמרא (סנהדרין לט.), על כופר אחד, שהתרברב בפני רבן גמליאל, כי גם הוא יכול לספור את הכוכבים. לקח רבן גמליאל חבושים, שם אותם בתוך גלגל מסתובב, ואמר לו למנותם. ביקש הכופר, העמד אותם כדי שאוכל לספור. השיב לו רבן גמליאל, הלא הרקיע אף הוא מסתובב כל העת, כיצד תוכל אם כן, לספור את הכוכבים.

זה מה שרמז ה' לאברהם אבינו באומרו, 'ספור הכוכבים אם תוכל לספור אותם'. כלומר, נסה לספורם כשהם מסתובבים, ותראה האם הדבר אפשרי. 'ויאמר לו כה יהיה זרעך'. לאמור, גם זרעך יהיו כאותם כוכבים. פעמים שיעלו למעלה ופעמים שירדו מטה.

והוצרך לומר לו דבר זה עכשיו, כי הלא במעמד זה, ברר אברהם אבינו לבניו, את הגלויות במקום הגיהנום, (בראשית רבה מד

והיה כי יראו אותך המצרים ואמרו אשתו זאת והרגו אותך ואותי יחיו. אמרי נא אחותי את. (בראשית יב, יא - יב)

קשה, איך עשה אברהם כדבר הזה. הלא, עבר בכך על איסור מן התורה, 'לפני עיוור לא תיתן מכשול', (ויקרא יט יד). שכן, בני נח מצווים שלא לקחת אשת איש, ואף נהרגים על כך.

אך צריך לומר, כי היות והיה כאן חשש לחייו, כמו שאמר אברהם 'והרגו אותי', הרי פיקוח נפש דוחה את איסור 'לפני עיוור', כשם שדוחה את כל התורה, (סנהדרין עד.). (וכלפי שרה, לא היה כאן עניין של ייהרג ואל יעבור, משום איסור אשת איש. ראה שם עד:).

אלא שעדיין יוקשה, הלא ממה נפשך. אם הנכרי חושש מאיסור אשת איש, מה שיביא אותו להימנע מלקחת את שרה, כל עוד אברהם חי, למה לא יחשוש מאיסור רציחה. מדוע איפה, חשש אברהם שמה יהרגוהו, כדי שיוכלו לקחת אשתו.

ויש לומר בפשטות, שהיה אברהם חושש, שמה יהיה קל בעיני המצרים איסור רציחה, יותר מאיסור אשת איש. כי החטא של רציחה, הינו איסור חד פעמי. אך החטא של אשת איש, הינו איסור נמשך שוב ושוב, כל זמן שתהיה שרה בבית לוקחה.

כעין סברא זו מצאנו ב'בית יוסף', (טור אורח חיים, סימן שכח), בחולה מסוכן שנצרך לבשר בשבת, ששוחטים עבורו בהמה. זאת, גם במקרה שיש לפניו נבילה, אשר איסור אכילתה, קל יותר מאיסור שבת. משום שבאכילת נבילה, על כל כזית וכזית, עובר

